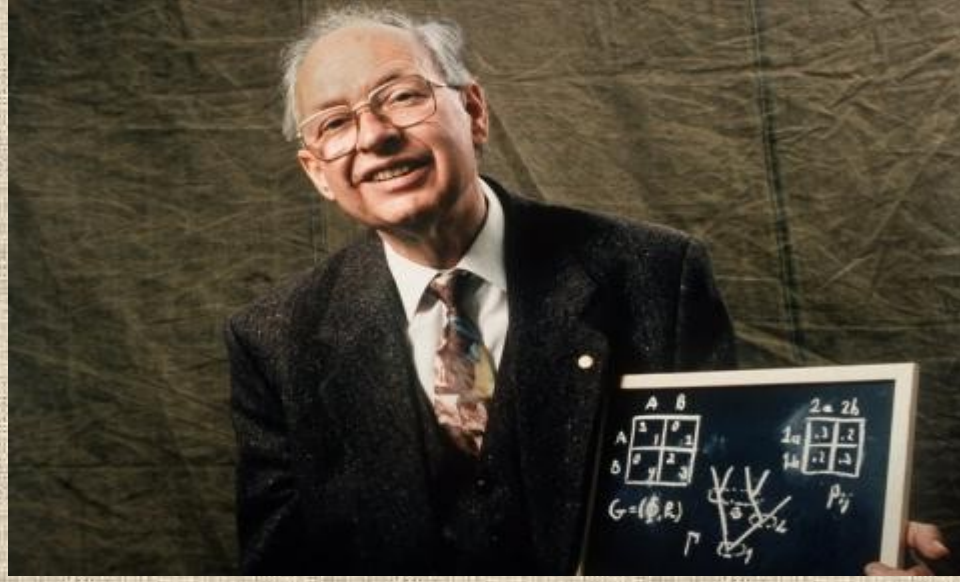

NOBEL EKONOMİ ÖDÜLLERİ

İktisat bilimi alanında dünyanın en prestijli ödülü kabul edilen Nobel İktisat ödülü, İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi tarafından, 1994 yılında **Reinhard SELTEN'e** (Bonn Üniversitesi, Almanya) verilmiştir.

Selten bu ödüle *"İşbirliğine Dayanmayan Oyun Teorisindeki Denge Konusundaki Başat Analizlerindeki Katkılarından"* dolayı layık görülmüştür.

REINHARD SELTEN - 1994 NOBEL EKONOMİ ÖDÜLÜ

Yaşam Öyküsü: 10 Ekim 1930'da Almanya'nın Breslau kentinde dünyaya geldi. Babası küçük yaşlarda kör olmasına rağmen başarılı bir işadamı idi. O yıllarda Yahudilerin iş yapması Almanya'da yasak olduğu için kurmuş olduğu firmasını satmak zorunda kaldı. Selten yetişkin bir kişi olduktan sonra kilisesini terk etti ve daha sonra da herhangi bir dine mensup olmadı. 1942'de babasını kaybetti. 14 yaşındayken liseyi bırakmak zorunda kalan Selten kariyer yapabileceği tek yer olarak gördüğü işçiliğe başladı. Okulu bıraktıktan 6 ay sonra annesi ve kardeşleri ile birlikte Almanya'yı terk etti. Savaşın sona ermesinden sonra yeniden Almanya'ya dönerek Hesse eyaletine yerleşti.

Eğitim-Kariyer: Liseyi bitirdikten sonra 1951 yılından 1957 yılına kadar Frankfurt Üniversitesi'nde matematik lisans ve yüksek lisansını tamamladı. Frankfurt Üniversitesi'nde doktora çalışmasına başlarken Almanya'nın en meşhur Keynesyen ekonomistlerinden Prof. Heinz Sauermann tarafından asistan olarak alındı. İlk yayını olan "An Oligopoly Experiment" 1959 yılında yayımlandı. Böyle bir dal henüz yok iken Frankfurt Üniversitesi'nde deneysel ekonomi çalışıyordu. 1968 yılında bir seneliğine University of California, Berkeley'de, 1969-1972 yılları arasında Free University of Berlin'de çalıştı. 1972 yılında Matematiksel İktisat Enstitüsü kurulması vaadi ile Bielefeld Üniversitesi'ne geçti. 1988 yılında "A General Theory of Equilibrium Selection in Games" adlı muhteşem kitapları yayımlandı. Bielefeld Üniversitesi'nde çalışırken, biyologlarla görüşmeleri sonucunda onların isteği ile oyun teorisinin biyoloji üzerine uygulamalarına çalıştı. 1984 yılında, deneysel ekonomi için bilgisayarlı bir laboratuvar kurmak istediği için imkanları daha fazla olan Almanya'nın Bonn Üniversitesi'ne geçti. O tarihten bu yana burada ekonomi bölümünde çalışmaktadır.

Hobileri: Almanca'nın dışında Fransızca, İngilizce ve Esperanto konuşan ve Bonn'un banliyösünde yaşayan Selten, yürüyüş dışında hiçbir spor yapmadığını, yürüyüş eğer bir spor faaliyeti sayılırsa bu faaliyeti evinin yakınındaki tepelerde 3-5 saat yaptığını ve bu işin bilimsel açıdan verimli olduğunu düşünmektedir. Çünkü yürüyüş esnasında araştırmaları için iyi fikirler bulabildiğini belirtmiştir.

İktisat Bilimine Katkıları: Selten'in katkısı, alt oyun kusursuzluğunu tanımlaması ve alt oyun kusursuz Nash dengesini tüm dinamik oyunların tek dengesi olduğunu göstermiş olmasıdır. Fikri formüle edilecek olursa; stratejiler sadece rakiplerin tahmin edilen davranışlarına en iyi cevap olmamalı, aynı zamanda tüm ihtimaller için en iyi karşılık olmalıdır. Selten kendi alt oyun kusursuzluk tasarımı giriş engeli teorisi analizine de uygulamış ve o dönemdeki giriş engeli üzerine olan görüşlerin güçsüzlüğünü de ortaya çıkarmıştır. Stratejik birbirini etkileme hakkında dinamiklerin önemini gösteren bir başka örnek de mahkum ikilemidir. Selten aynı zamanda takip eden 20 yıl oyun teorisi tartışmalarını domine edecek üç fikir daha ortaya atmıştır. Birincisi, dinamik birbirini etkilemede küçük olasılık hatalarının ileriye bakış rasyonelliğini ele geçirmesi, ikincisi bu tür strateji kargaşalarının dengeleri elimine etmek için kullanılması, üçüncüsü ise rasyonelliğin duyarlı tanımlarının diğer oyuncuların rasyonellikten olası uzaklaşmalarına dikkat etmesi olarak gösterilebilir.